

Теория на електронните схеми

Анализ на електронни схеми: Възлово уравнение. Съставяне на матрици на схеми със зависими източници

Доц. д-р инж. Тодор Тодоров

Катедра Електронна техника, ФЕТТ

Технически университет – София

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Съдържание

- Образователни цели
- Уравнение на напреженията на сеченията (възлово уравнение)
- Метод на възловите напрежения. Съставяне на матрици на схеми със зависими източници
- Пример

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Анализ на електронни схеми

Решение на възловото уравнение

Математически модел на схемата –
Възлово уравнение

Топологични матрици и уравнения

Компонентни матрици и уравнения

Еквивалентна схема

1 брой клони
у брой сечения
v = у + 1 брой възли

$$[U] = [Y]^{-1}[J]$$

$$[J] = [Y].[U]$$

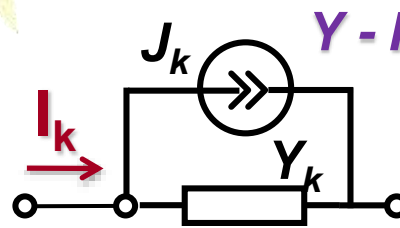
$u \times 1 \quad u \times u \quad u \times 1$

$$[\Pi] [I_k] = [0]$$

$u \times l \quad l \times 1 \quad u \times 1$

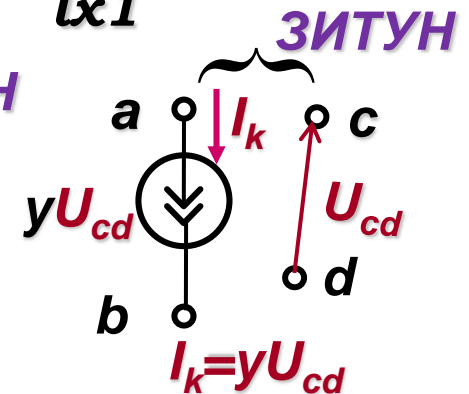
$$[I_k] = [Y_k] [U_k] + [J_k]$$

$l \times 1 \quad l \times l \quad l \times 1 \quad l \times 1$

$$I_k = Y_k U_k + J_k$$

Y - КЛОН

ЗИТУН

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Образователни цели

След изучаването на този раздел вие ще трябва да можете:

- Да обяснявате получаването на възловото уравнение и неговото решение
- Практически да прилагате правилата за съставяне на матриците на проводимостите на схеми със зависими източници на ток, управлявани от напрежение

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Математическият модел на схемата в координатната система на независимите възлови напрежения се получава като се обединят в едно компонентното уравнение $[I_k]=[Y_k][U_k]+[J_k]$ и първото топологично уравнение $[П][I_k]=[0]$

ВЪЗЛОВО УРАВНЕНИЕ

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Възлово уравнение

- Когато схемата има само у-клони и ЗИТУН, за независими променливи служат напреженията на сеченията, т.е. напреженията на клоните на дървото
- Възловото уравнение се получава от обединението на:
  - информацията за схемните компоненти (т.е. компонентното уравнение $[I_k]=[Y_k][U_k]+[J_k]$) и
  - информацията за топологията на схемата (т.е. първото топологично уравнение $[П][I_k]=[0]$)

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Възлово уравнение

- За целта компонентното уравнение се умножава *отляво* на матрицата на сеченията $[П]$ и се взима под внимание първото топологично уравнение:

$$\begin{matrix} [I_k] & = & [Y_k][U_k] & + & [J_k] & & | & [П] \\ 1 \times 1 & & 1 \times 1 & & 1 \times 1 & & & \nu \times 1 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} [П][I_k] & = & [П][Y_k][U_k] & + & [П][J_k] \\ \nu \times 1 & 1 \times 1 & \nu \times 1 & 1 \times 1 & 1 \times 1 & \nu \times 1 & 1 \times 1 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} [П][I_k] & = & [0] \\ \nu \times 1 & 1 \times 1 & \nu \times 1 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} [U_k] & = & [П]^t [U] \\ 1 \times 1 & 1 \times \nu & \nu \times 1 \end{matrix}$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Възлово уравнение

$$\begin{matrix}
 [\Pi][U_k] = [\Pi][Y_k][U_k] + [\Pi][J_k] \\
 \nu \times 1 \quad l \times 1 \quad \nu \times 1 \quad l \times 1 \quad l \times 1 \quad \nu \times 1 \quad l \times 1
 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix}
 [\Pi][U_k] = [0] \\
 \nu \times 1 \quad l \times 1 \quad \nu \times 1
 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix}
 [U_k] = [\Pi]^t [U] \\
 l \times 1 \quad l \times \nu \quad \nu \times 1
 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix}
 -[\Pi][J_k] = [J] \\
 \nu \times 1 \quad l \times 1 \quad \nu \times 1
 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix}
 [0] = [\Pi][Y_k][\Pi]^t [U] - [J] \\
 \nu \times 1 \quad \nu \times 1 \quad l \times 1 \quad l \times \nu \quad \nu \times 1 \quad \nu \times 1
 \end{matrix}$$

$$[Y] = [\Pi][Y_k][\Pi]^t$$

$$\begin{matrix}
 [J] = [Y] \cdot [U] \\
 \nu \times 1 \quad \nu \times \nu \quad \nu \times 1
 \end{matrix}$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Възлово уравнение

$$[J] = [Y] \cdot [U]$$

$n \times 1$ $n \times n$ $n \times 1$

- При канонична форма на сеченията, векторът на напреженията на сеченията $[U]$ е тъждествено равен на вектора на напреженията на възлите спрямо един базисен възел
- В този случай уравнението $[J]=[Y][U]$ става уравнение на напреженията на възлите на схемата и се нарича възлово уравнение, а векторът $[U]$ – вектор на възловите напрежения

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Възлово уравнение

$$\begin{matrix} [J] & = & [Y] \cdot [U] \\ \nu \times 1 & & \nu \times \nu \quad \nu \times 1 \end{matrix}$$

- Матрицата на проводимостите $[Y]$ и векторът на задаващите токове $[J]$ са известните при анализа матрично-векторни параметри на схемата, а векторът $[U]$ – е неизвестен.
- $[Y]$ и $[J]$ имат най-прост вид при избор на канонична форма на сеченията, с която най-често се работи на практика

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

МЕТОД НА ВЪЗЛОВИТЕ НАПРЕЖЕНИЯ

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

*„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”*

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Метод на възловите напрежения за анализ на електронни схеми

$$[J] = [Y] \cdot [U]$$

$n \times 1$ $n \times n$ $n \times 1$

- При анализа на електронни схеми най-напред се съставят матрично-векторните параметри на схемата $[Y]$ и $[J]$, след което се решава уравнението $[J]=[Y][U]$ по отношение на неизвестния вектор на възловите напрежения $[U]$
- В скаларен вид това означава да се реши система линейни алгебрични уравнения, за което са разработени редица методи, отличаващи се с различна ефективност и обем изчислителна работа

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Метод на възловите напрежения за анализ на електронни схеми

$$[J] = [Y] \cdot [U]$$

$n \times 1$ $n \times n$ $n \times 1$

- Поради формалната простота на записа, тук се използва методът с обратната матрица
- За целта, двете страни на възловото уравнение $[J]=[Y][U]$ се умножават отляво с обратната матрица $[Y]^{-1}$:

$$[J]=[Y][U] \quad | \quad [Y]^{-1}$$

$$[Y]^{-1}[J] = [Y]^{-1}[Y][U]$$

$$[Y]^{-1}[J] = [1][U]$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Метод на възловите напрежения за анализ на електронни схеми

- Тъй като $[Y]^{-1}[Y] = [1]$, а умножаването на вектора $[U]$ с единичната матрица не го променя, се получава:

$$[Y]^{-1}[J] = [1][U] \quad \longrightarrow \quad [U] = [Y]^{-1}[J]$$

- В развит вид уравнението за вектора на възловите напрежения $[U]$ е:

$$\begin{bmatrix} U_1 \\ U_2 \\ \dots \\ U_y \end{bmatrix} = \frac{1}{\Delta} \begin{bmatrix} \Delta_{11} & \Delta_{21} & \dots & \Delta_{y1} \\ \Delta_{12} & \Delta_{22} & \dots & \Delta_{y2} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \Delta_{1y} & \Delta_{2y} & \dots & \Delta_{yy} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} J_1 \\ J_2 \\ \dots \\ J_y \end{bmatrix}$$

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Метод на възловите напрежения за анализ на електронни схеми

$$\begin{bmatrix} U_1 \\ U_2 \\ \dots \\ U_n \end{bmatrix} = \frac{1}{\Delta} \begin{bmatrix} \Delta_{11} & \Delta_{21} & \dots & \Delta_{n1} \\ \Delta_{12} & \Delta_{22} & \dots & \Delta_{n2} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \Delta_{1n} & \Delta_{2n} & \dots & \Delta_{nn} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} J_1 \\ J_2 \\ \dots \\ J_n \end{bmatrix}$$

- Където:

$$\Delta = \det$$

Y_{11}	Y_{12}	.....	Y_{1n}
Y_{21}	Y_{22}	.....	Y_{2n}
.....	.....	.....	.....
Y_{n1}	Y_{n2}	.....	Y_{nn}

Детерминанта
на матрицата
[Y]

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Метод на възловите напрежения за анализ на електронни схеми

$$\begin{bmatrix} U_1 \\ U_2 \\ \dots \\ U_n \end{bmatrix} = \frac{1}{\Delta} \begin{bmatrix} \Delta_{11} & \Delta_{21} & \dots & \Delta_{n1} \\ \Delta_{12} & \Delta_{22} & \dots & \Delta_{n2} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \Delta_{1n} & \Delta_{2n} & \dots & \Delta_{nn} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} J_1 \\ J_2 \\ \dots \\ J_n \end{bmatrix}$$

- Където:

Δ_{ij} е адюнгирано количество на елемента Y_{ij}

$$\Delta_{ij} = (-1)^{i+j} M_{ij}$$

M_{ij} - минор, получен от зачертаването на ред i и стълб j на матрицата $[Y]$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Метод на възловите напрежения за анализ на електронни схеми

$$\begin{array}{|c|} \hline U_1 \\ \hline U_2 \\ \hline \dots \\ \hline U_y \\ \hline \end{array} = \frac{1}{\Delta} \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \Delta_{11} & \Delta_{21} & \dots & \Delta_{y1} \\ \hline \Delta_{12} & \Delta_{22} & \dots & \Delta_{y2} \\ \hline \dots & \dots & \dots & \dots \\ \hline \Delta_{1y} & \Delta_{2y} & \dots & \Delta_{yy} \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline J_1 \\ \hline J_2 \\ \hline \dots \\ \hline J_y \\ \hline \end{array}$$

- На това матрично уравнение съответства система от y броя скалярни уравнения за възловите напрежения

$$U_i = \frac{1}{\Delta} (\Delta_{1i} J_1 + \Delta_{2i} J_2 + \dots + \Delta_{yi} J_y)$$

$$U_i = \frac{1}{\Delta} \sum_{s=1,2..y} \Delta_{si} J_s$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

МАТРИЧНО-ВЕКТОРНИ ПАРАМЕТРИ

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

*„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”*

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Матрично-векторни параметри

$$[J] = [Y] \cdot [U]$$

[J] – вектор-стълб на независимите задаващи токове в схемата с размер равен на броя независими сечения ($y \times 1$)

[Y] – квадратна матрица на проводимостите на схемата с размер равен на броя независими сечения ($y \times y$)

[U] – вектор-стълб на независимите възлови потенциали в схемата с размер равен на броя независими сечения ($y \times 1$)

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Матрично-векторни параметри

$$[J] = [Y] \cdot [U]$$

$n \times 1$ $n \times n$ $n \times 1$

- За практическото използване на метода на възловите напрежения е полезно да се познават някои свойства на матрично-векторните параметри $[J]$ и $[Y]$ и правилата за тяхното съставяне, които следват от начина, по който те са получени

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Вектор на задаващите токове

$$-[P][J_k]=[J]$$

$\nu \times 1 \quad 1 \times 1 \quad \nu \times 1$

$$[J] = [Y] \cdot [U]$$

$\nu \times 1 \quad \nu \times \nu \quad \nu \times 1$

- Векторът на задаващите токове на схемата $[J]$ е U – мерен вектор-стълб, чийто елементи са линейна комбинация на задаващите токове в клоните

$$[J] = \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ \dots \\ \nu \end{matrix} \begin{matrix} J_1 \\ J_2 \\ \dots \\ J_\nu \end{matrix}$$

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Вектор на задаващите токове

$$[J] = [Y] \cdot [U]$$

$$\nu \times 1 \quad \nu \times \nu \quad \nu \times 1$$

- За вектора на задаващите токове $[J]$, който се дефинира от произведението на топологичната матрица и вектора на задаващите токове в клоните

$$[J] = -[\Pi][J_k]$$

$$\nu \times 1 \quad \nu \times 1 \quad 1 \times 1$$

следва:

- Всеки елемент J_i е равен на алгебричната сума на задаващите токове в клоните, принадлежащи към сечение (възел) i
- При съвпадение на посоката на задаващия ток в клоната и посоката на сечението, знакът е положителен, а при несъвпадение - знакът е отрицателен

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Матрица на проводимостите

$$[Y] = [N][Y_k][N]^t$$

$n \times n$ $n \times 1$ 1×1 $1 \times n$

$$[J] = [Y] \cdot [U]$$

$n \times 1$ $n \times n$ $n \times 1$

- Матрицата на проводимостите на схемата $[Y]$ е квадратна, с размери $n \times n$ и елементи, които представляват линейна комбинация на проводимостите на клоните
- Матрицата $[Y]$ обединява информацията за параметрите на схемните елементи и за топологията на схемата (взаимната връзка между клони и сечения)

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Матрица на проводимостите

- Елементът Y_{ii} , разположен по главния диагонал, е равен на сумата от проводимостите на u -клоните, които принадлежат на сечение(възел) i
- Проводимостта Y_{ij} се нарича собствена проводимост на сечение i и има положителен знак

$[Y] =$

	1	2	i	j	u
1	$+Y_{11}$	$-Y_{12}$	$-Y_{1i}$	$-Y_{1j}$	$-Y_{1u}$
2	$-Y_{21}$	$+Y_{22}$	$-Y_{2i}$	$-Y_{2j}$	$-Y_{2u}$
i	...		$+Y_{ii}$	$-Y_{ij}$	...
j			$-Y_{ji}$	$+Y_{jj}$	
u	$-Y_{u1}$	$-Y_{u2}$	$-Y_{ui}$	$-Y_{uj}$	$+Y_{uu}$

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Матрица на проводимостите

- Елементът Y_{ij} , разположен на мястото на пресичане на ред i и стълб j , е равен на сумата от проводимостите на u -клоните, които са общи за сеченията i и j
- Проводимостта Y_{ij} се нарича взаимна проводимост на двете сечения и при канонична форма на сеченията има отрицателен знак

$[Y] =$

	i	j	u
1	$+Y_{11}$	$-Y_{12}$	$-Y_{1u}$
2	$-Y_{21}$	$+Y_{22}$	$-Y_{2u}$
i	...	$+Y_{ii}$	...
j		$-Y_{ji}$	$+Y_{jj}$
u	$-Y_{u1}$	$-Y_{u2}$	$+Y_{uu}$

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

ЗИТУН в матрицата на проводимостите

- При наличието на зависим източник на ток, управляван от напрежение тип yU , правилата за неговото включване в матрицата на проводимостите на схемата са по-сложни. На практика е необходимо да се отговори на три въпроса:
  - **Какво? (y)**
  - **Къде се включва параметърът y на проводимостта на ЗИТУН в матрицата на проводимостите?**
  - **Какъв е алгебричният знак, с който се записва проводимостта y на ЗИТУН?**

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

ЗИТУН в матрицата на проводимостите

Къде?

- Номерата на сеченията, към които е включен ЗИУН yU , определят номерата на редовете в матрицата $[Y]$, където той ще участва
- Номерата на сеченията, чиито напрежения управляват зависимия източник, определят номерата на съответните стълбове в матрицата $[Y]$

Какво?

- В клетките, образувани от пресичането на така определените редове и стълбове, се записва параметърът y

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

ЗИТУН в матрицата на проводимостите

С какъв знак?

- Алгебричният знак на проводимостта **у** е **минус**, когато посоките на зависимия източник и на управляващото напрежение едновременно съвпадат или едновременно не съвпадат с посоките на сеченията, в които участват
- При разнопосочност на зависимия генератор и управляващото напрежение спрямо сеченията, в които участват - знакът на проводимостта **у** е **плюс**

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

ЗИТУН в матрицата на проводимостите

Редове: a, b

Къде?

Столбове: c, d

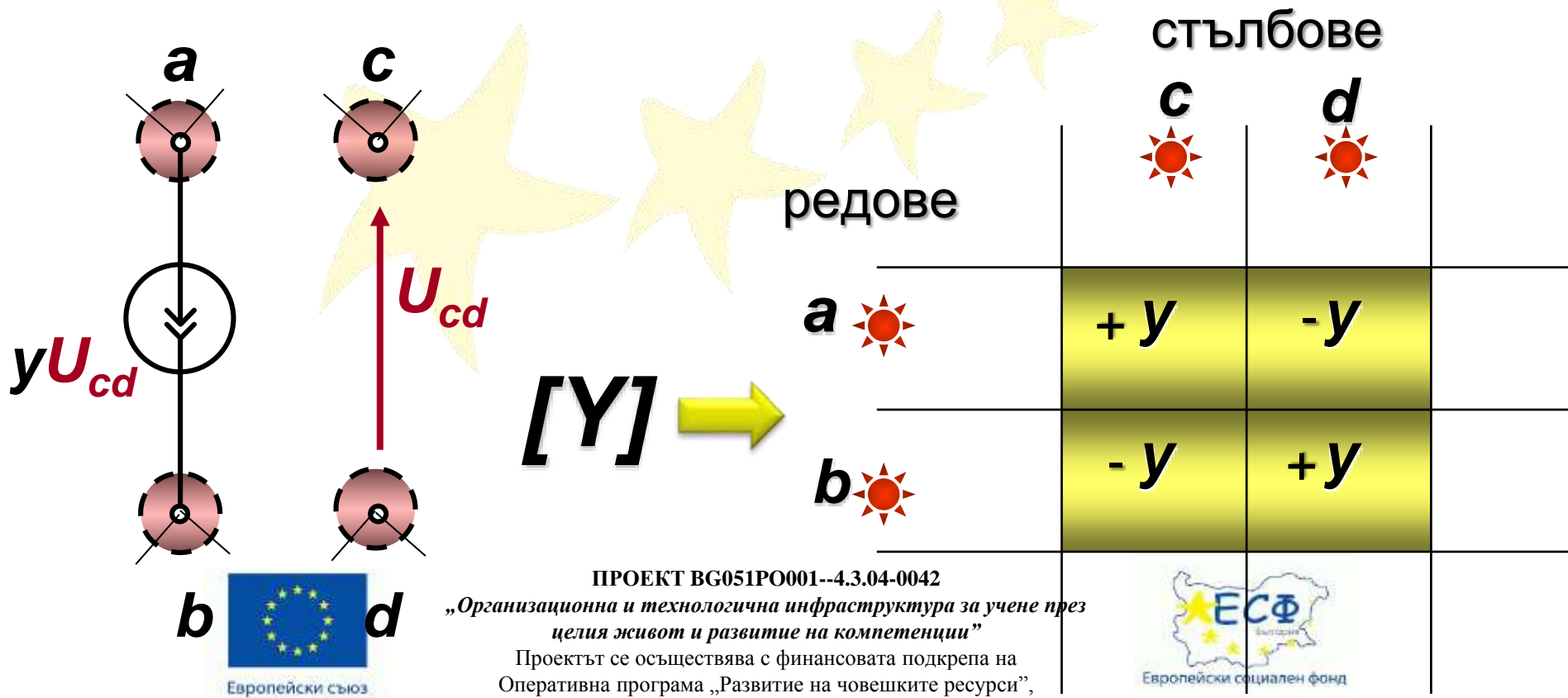
Какво?

Проводимостта y на ЗИТУН

С какъв знак?

$+ Y_{ac}; Y_{bd} - Y_{ad}; Y_{bc}$

ЗИТУН

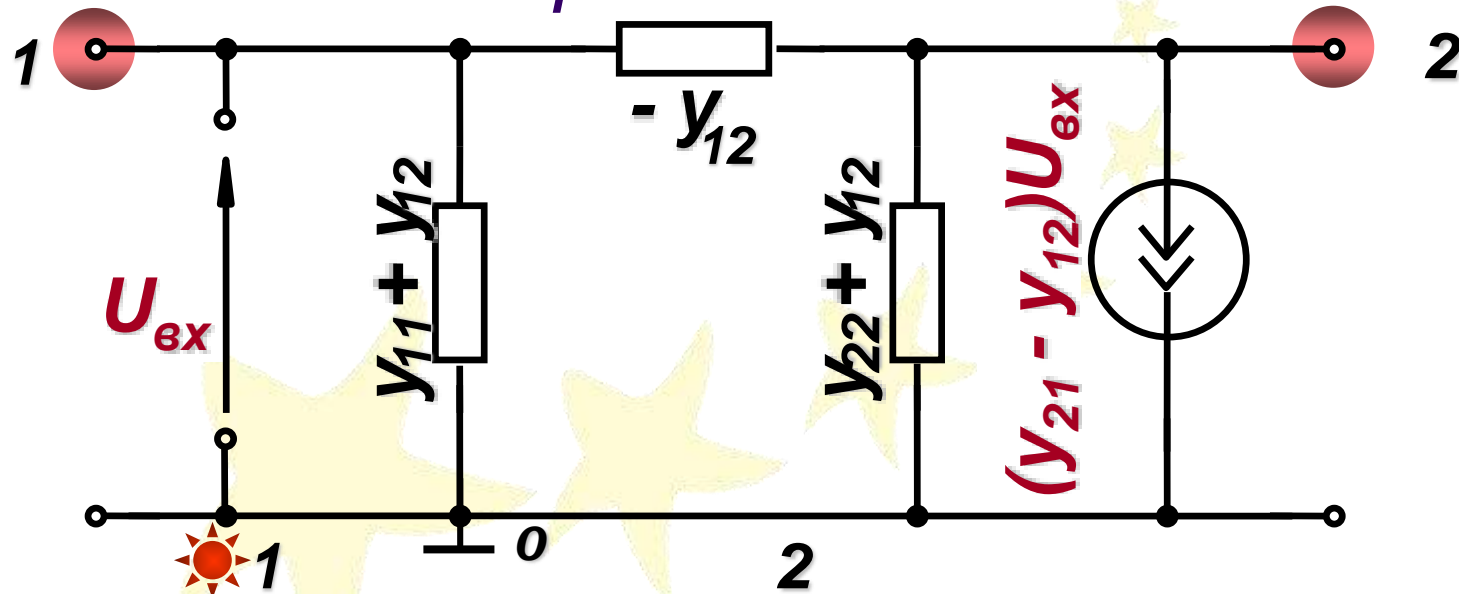
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави $[Y]$ на схемата на п-образния модел

$$[Y] = \begin{matrix} 1 \\ 2 \end{matrix} \begin{matrix} Y_{11} + Y_{12} - Y_{12} & -(-Y_{12}) \\ -(-Y_{12}) + (Y_{21} - Y_{12}) & Y_{22} + Y_{12} - Y_{12} \end{matrix} = \begin{matrix} Y_{11} & Y_{12} \\ Y_{21} & Y_{22} \end{matrix}$$

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Като се използват посочените свойства, матрично-векторните параметри $[J]$ и $[Y]$ могат да се съставят директно от схемата, без да е необходимо да се съставят $[J_k]$, $[Y_k]$, $[P]$ и $[P]^t$ и да се извършват съответните умножения

ПРАКТИЧЕСКИ ПРАВИЛА ЗА АНАЛИЗ НА СХЕМА ПО МЕТОДА НА ВЪЗЛОВОТЕ НАПРЕЖЕНИЯ

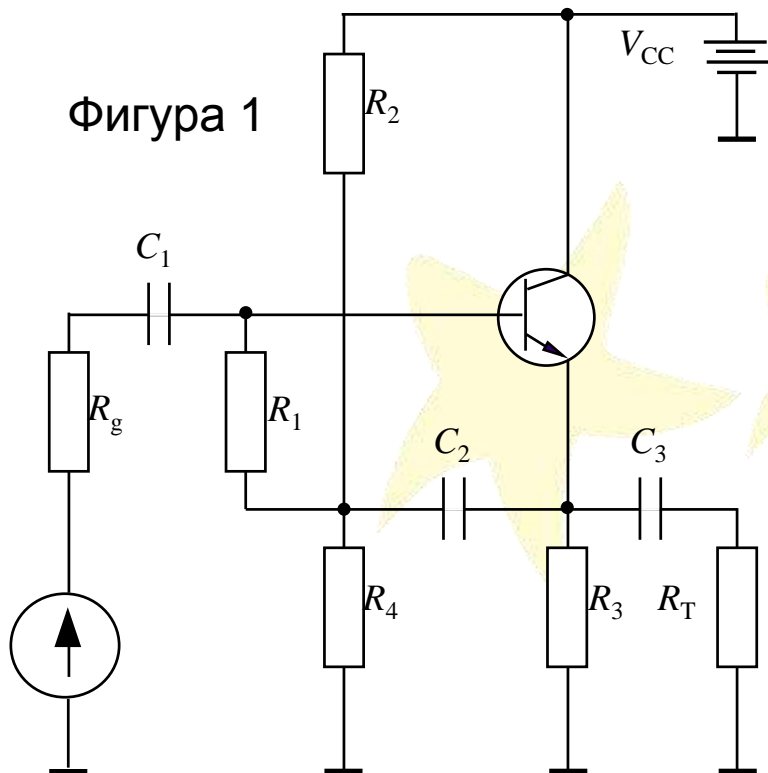
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

Това е променливотоков усилвател в схема общ колектор с повишено входно съпротивление.

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Практически правила

1. Начертава се принципната електрическа схема по променлив ток

1.1. Постоянно-токовото захранване се свързва накъсо

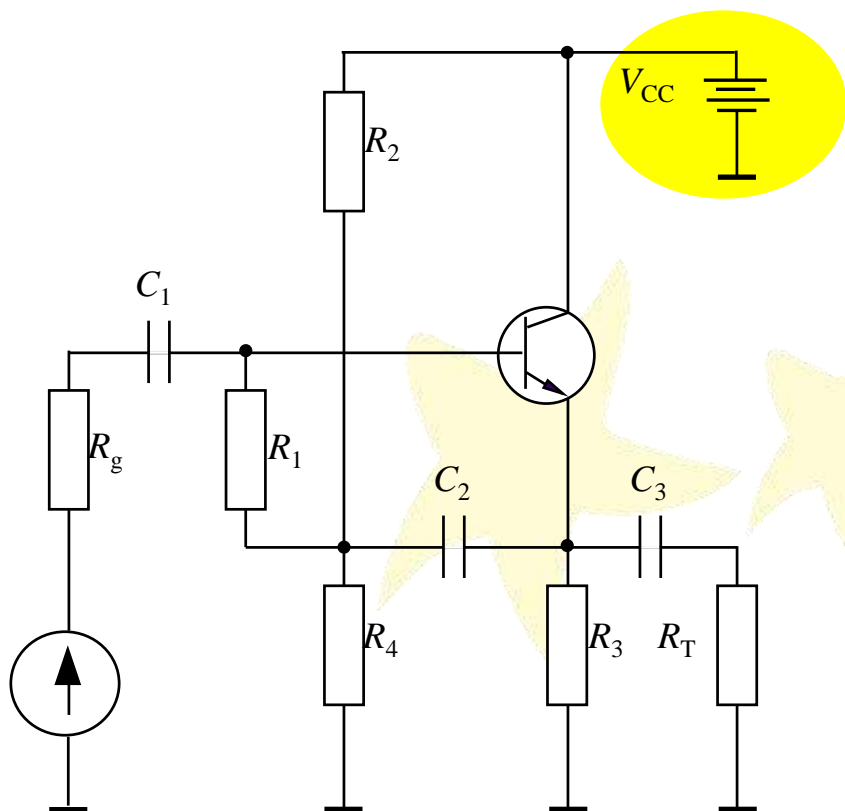

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

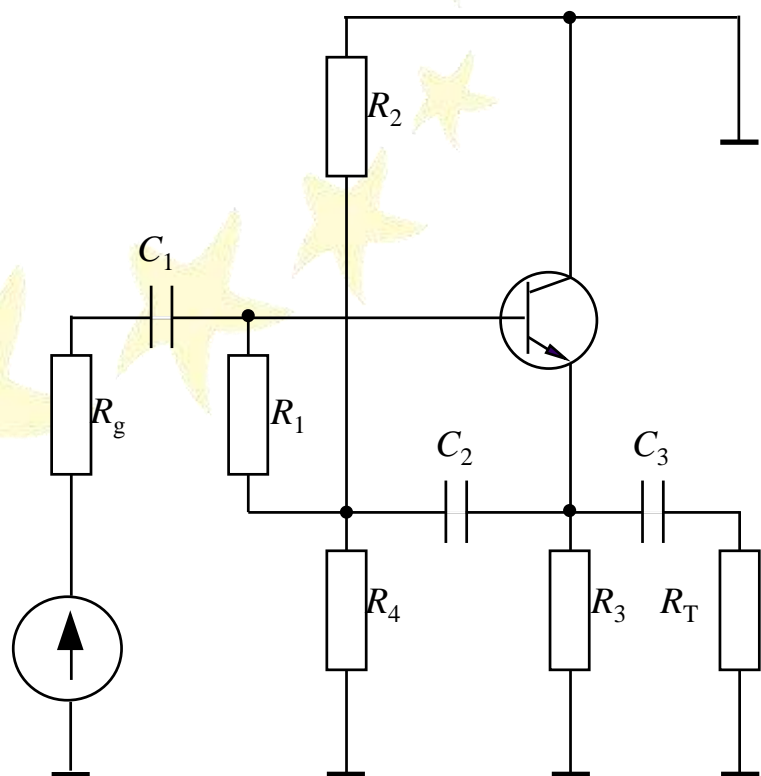
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

Фигура 1

Фигура 2

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Практически правила

1. Начертава се принципната електрическа схема по променлив ток

1.1. Постоянно-токовото захранване се свързва накъсо

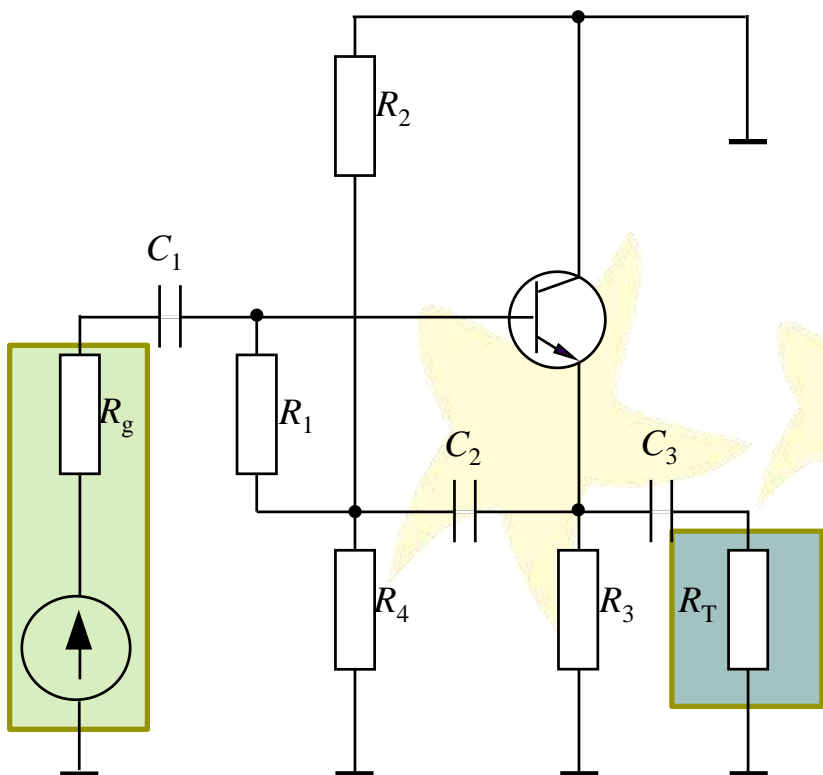
1.2. Премахват се елементите на входната и изходната верига, като се заместват с отворени вериги (вериги на празен ход)

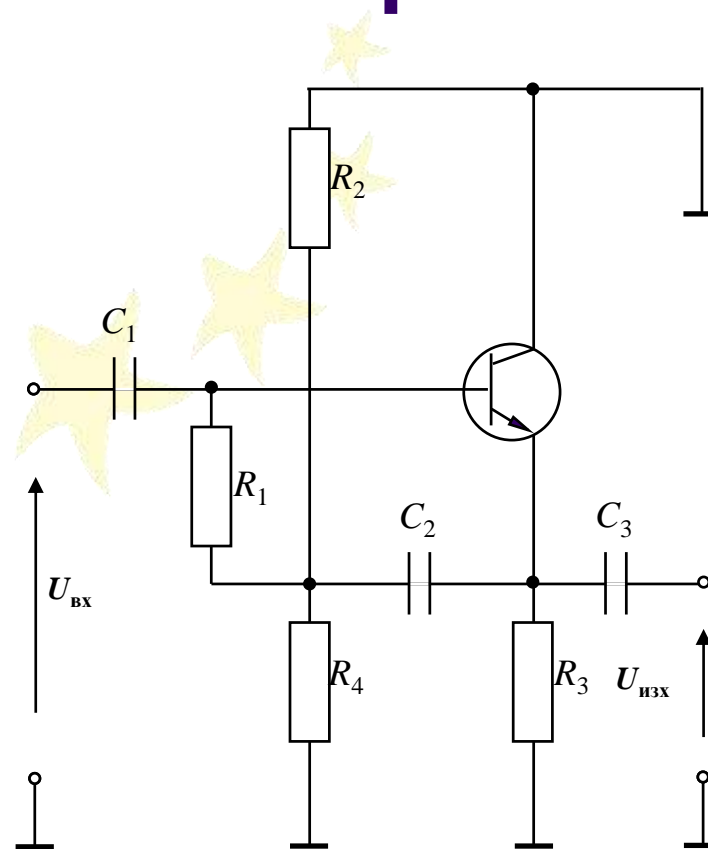
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

Фигура 2

Фигура 3

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Практически правила

1. Начертава се принципната електрическа схема по променлив ток

1.1. Постоянно-токовото захранване се свързва на късо

1.2. Премахват се елементите на входната и изходната верига, като се заместват с отворени вериги (вериги на празен ход)

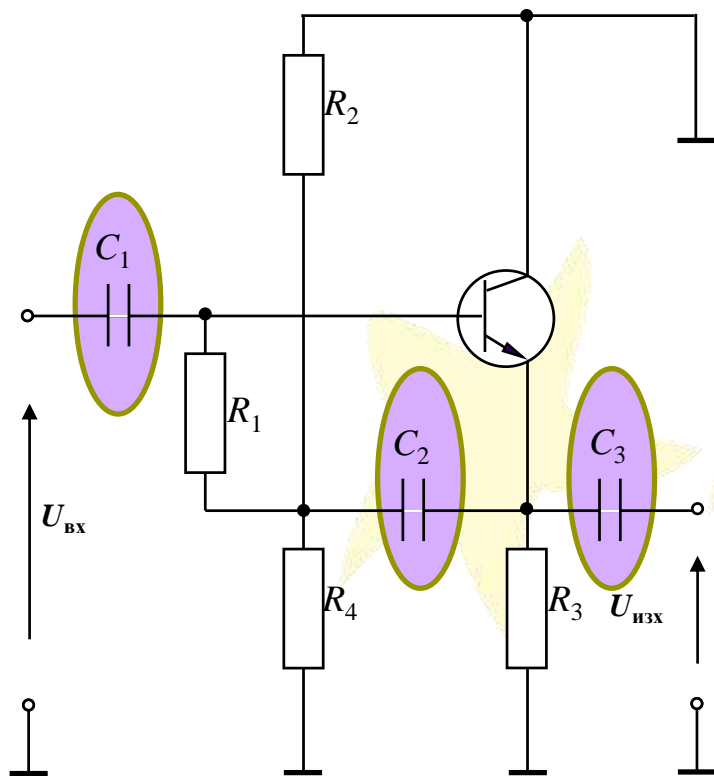
1.3. За анализ при ниски и средни честоти кондензаторите се заместват с късо съединение, а индуктивностите с отворена верига

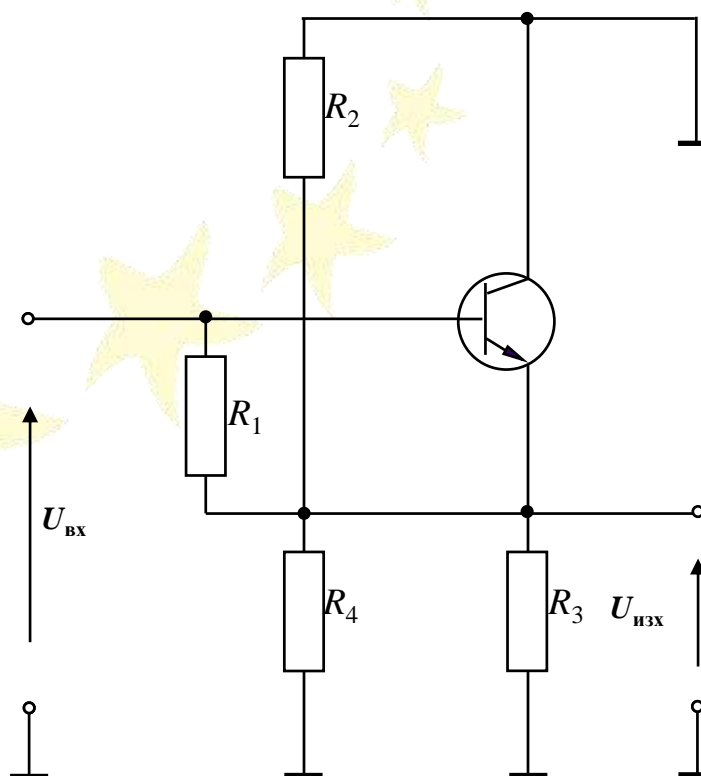
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

Фигура 3

Фигура 4

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Практически правила

2. Избират се подходящи **линейни модели** за активните електронни елементи

- За анализ при ниски и средни честоти биполярните транзистори се заместват с „П“ модела, а униполярните транзистори с НЧ модела
- За анализ в честотна област (при високи честоти) биполярните транзистори се заместват с модела, а униполярните транзистори с ВЧ модела

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

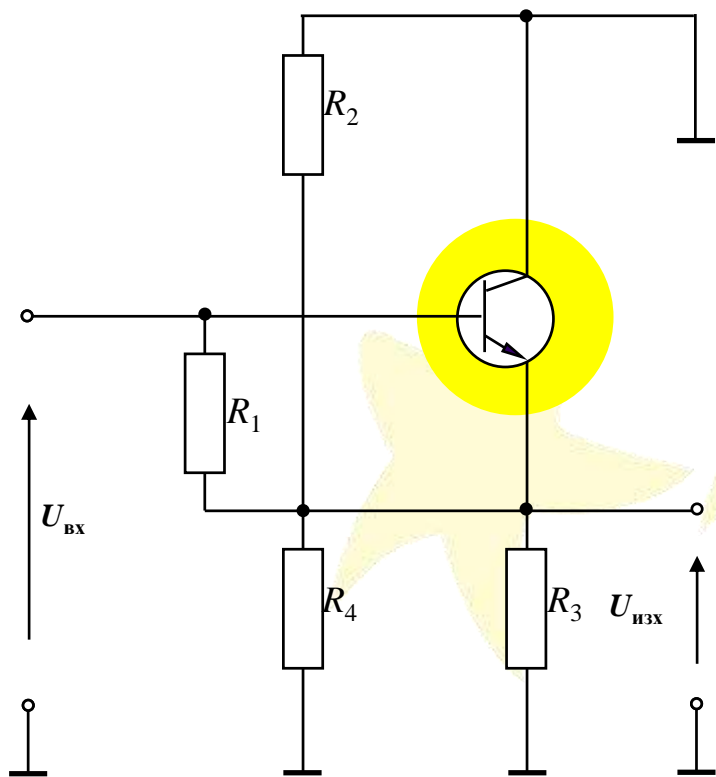
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

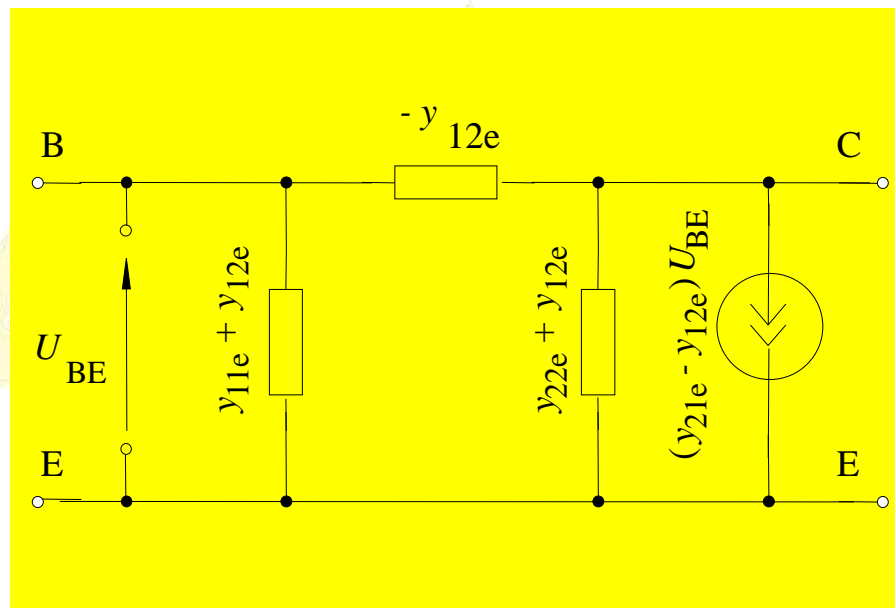

Европейски социален фонд

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

Фигура 4

Фигура 5

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
 „Организационна и технологична инфраструктура за учене през
 целия живот и развитие на компетенции”
 Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Практически правила

3. Начертава се **пълната еквивалентна схема** по променлив ток, в която електронните елементи се заместват с техните подходящи модели

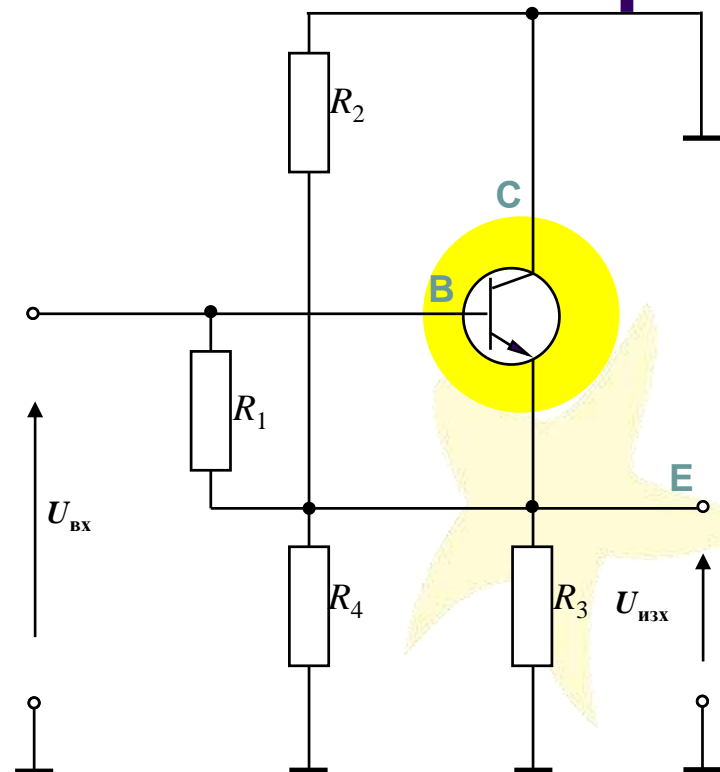

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

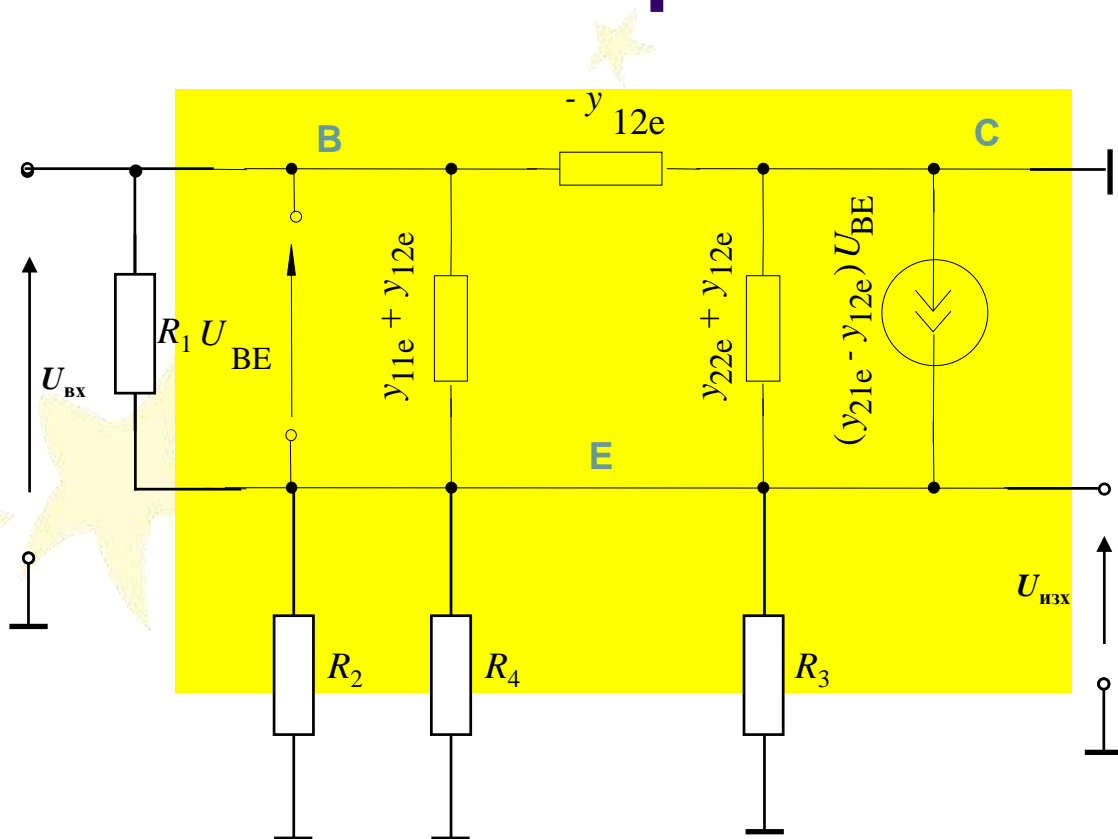
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

Фигура 4

Фигура 5

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Практически правила

4. Съставя се **канонична система на сеченията**:

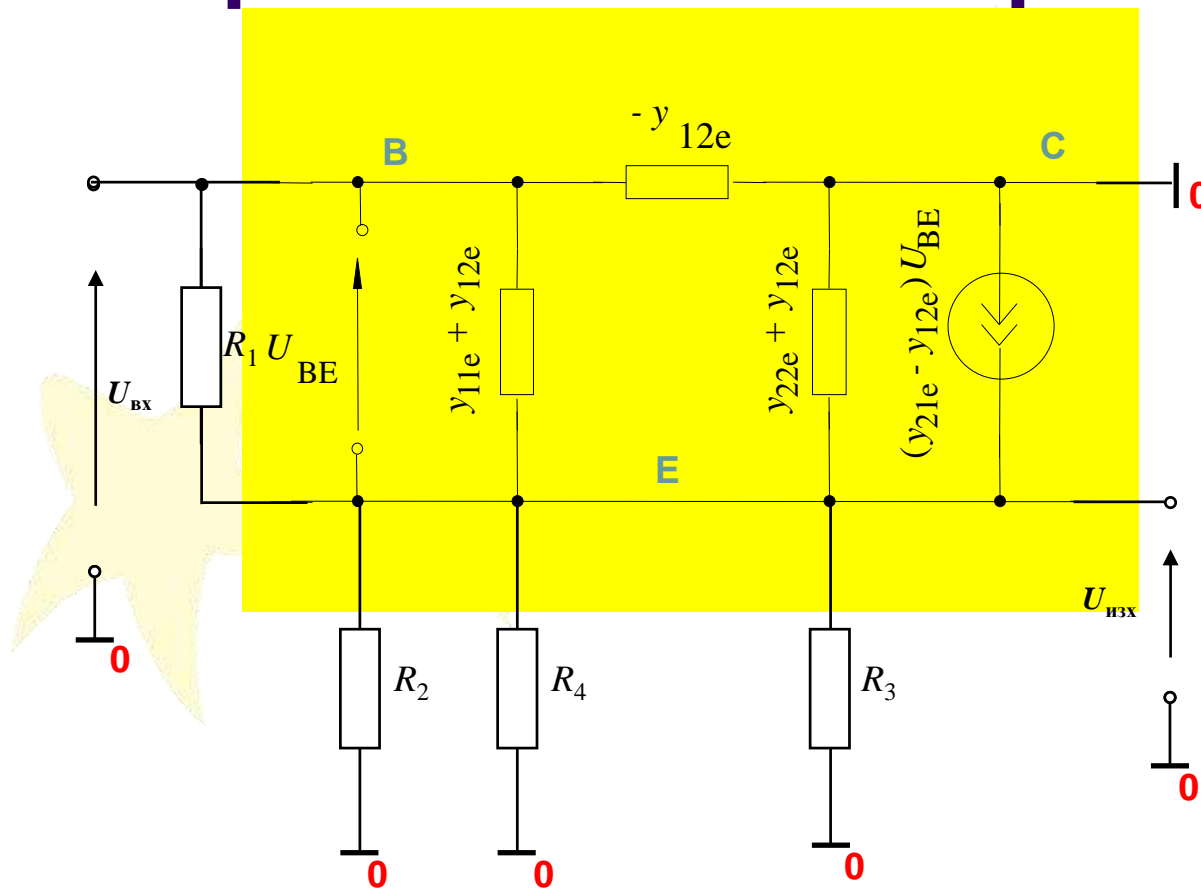
4.1. Избира се **базисен възел** на схемата и му се присвоява индекс нула. Предпочита се, това да бъде или възелът, общ за входа и изхода на схемата (ако има такъв), или възелът, съвпадащ с масата на схемата (ако има такъв), или възела с най-много свързани към него клони.

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

Фигура 5

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
 „Организационна и технологична инфраструктура за учене през
 целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Практически правила

4. Съставя се **канонична система на сеченията**:

4.1. Избира се **базисен възел** на схемата и му се присвоява индекс нула. Предпочита се, това да бъде или възелът, общ за входа и изхода на схемата (ако има такъв), или възелът, съвпадащ с масата на схемата (ако има такъв), или възела с най-много свързани към него клони.

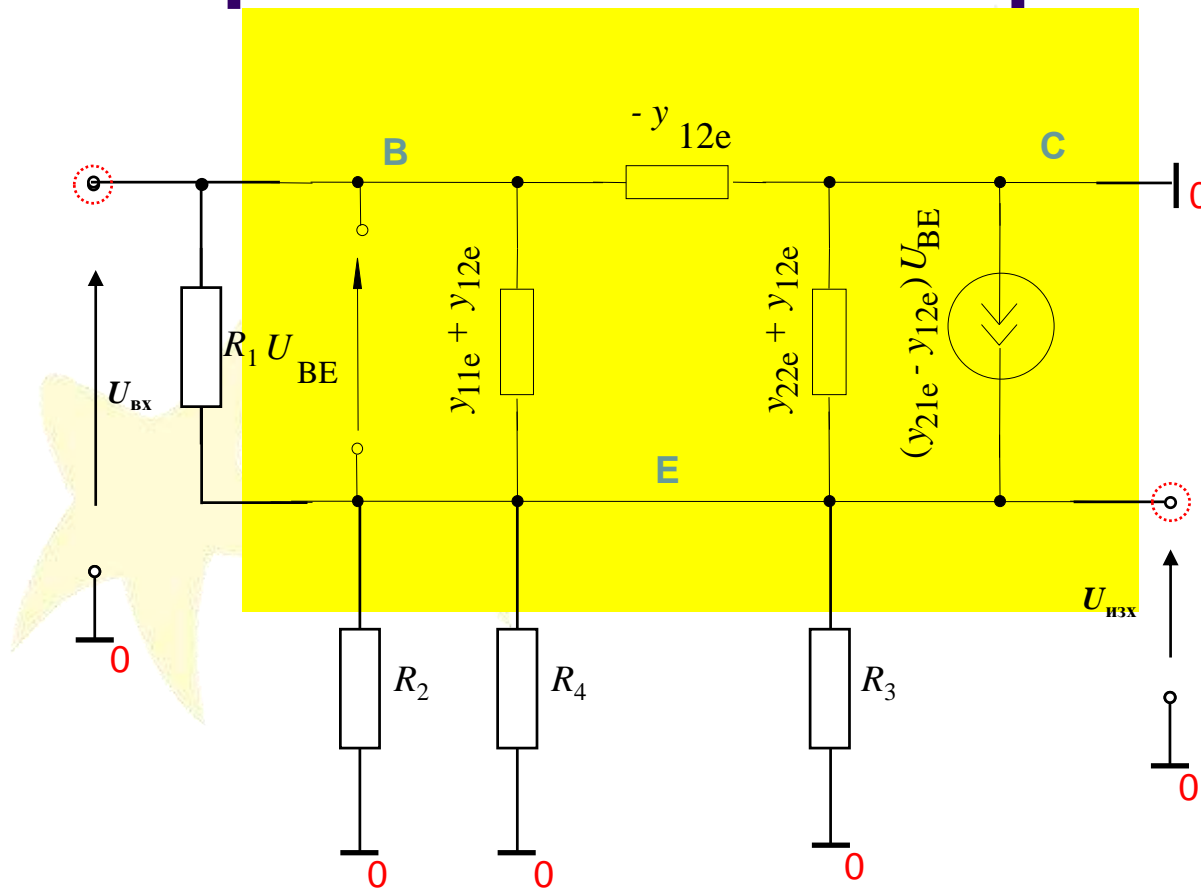
4.2. Около всички останали възли в схемата се прекарват затворени линии, символизиращи сечения с положителна посока навътре към възела.

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

Фигура 5

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Практически правила

4. Съставя се **канонична система на сеченията**:

4.1. Избира се **базисен възел** на схемата и му се присвоява индекс нула. Предпочита се, това да бъде или възелът, общ за входа и изхода на схемата (ако има такъв), или възелът, съвпадащ с масата на схемата (ако има такъв), или възела с най-много свързани към него клони.

4.2. Около всички останали възли в схемата се прекарват затворени линии, символизиращи сечения с положителна посока навътре към възела.

4.3. Сеченията се индексират в естествения ред на числата от **1 до u**

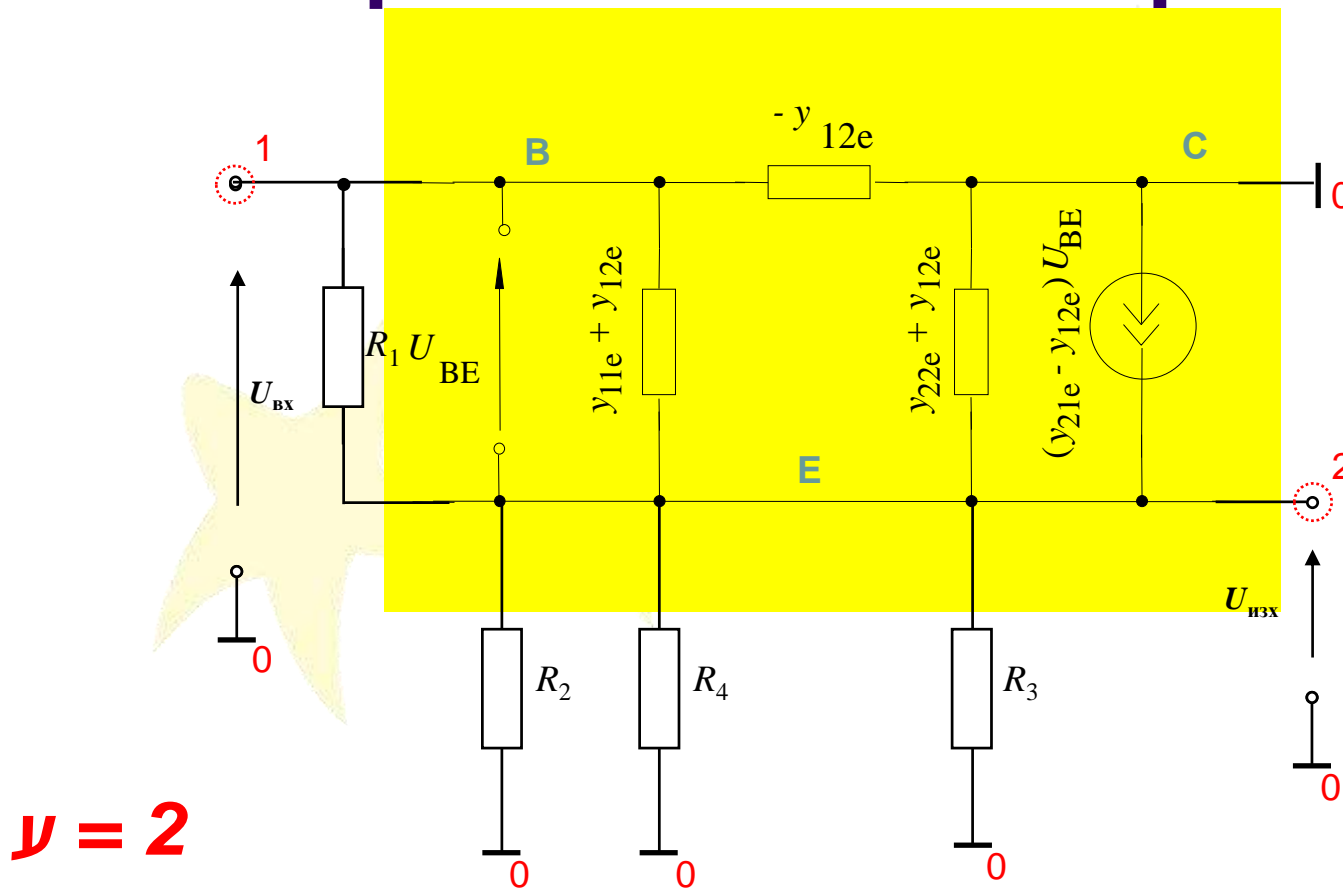
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

$\nu = 2$

Фигура 5

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Практически правила

5. Съставя се **матрицата на проводимостите** на схемата:

5.1. Начертава се квадратна таблица с размер **$U \times U$**

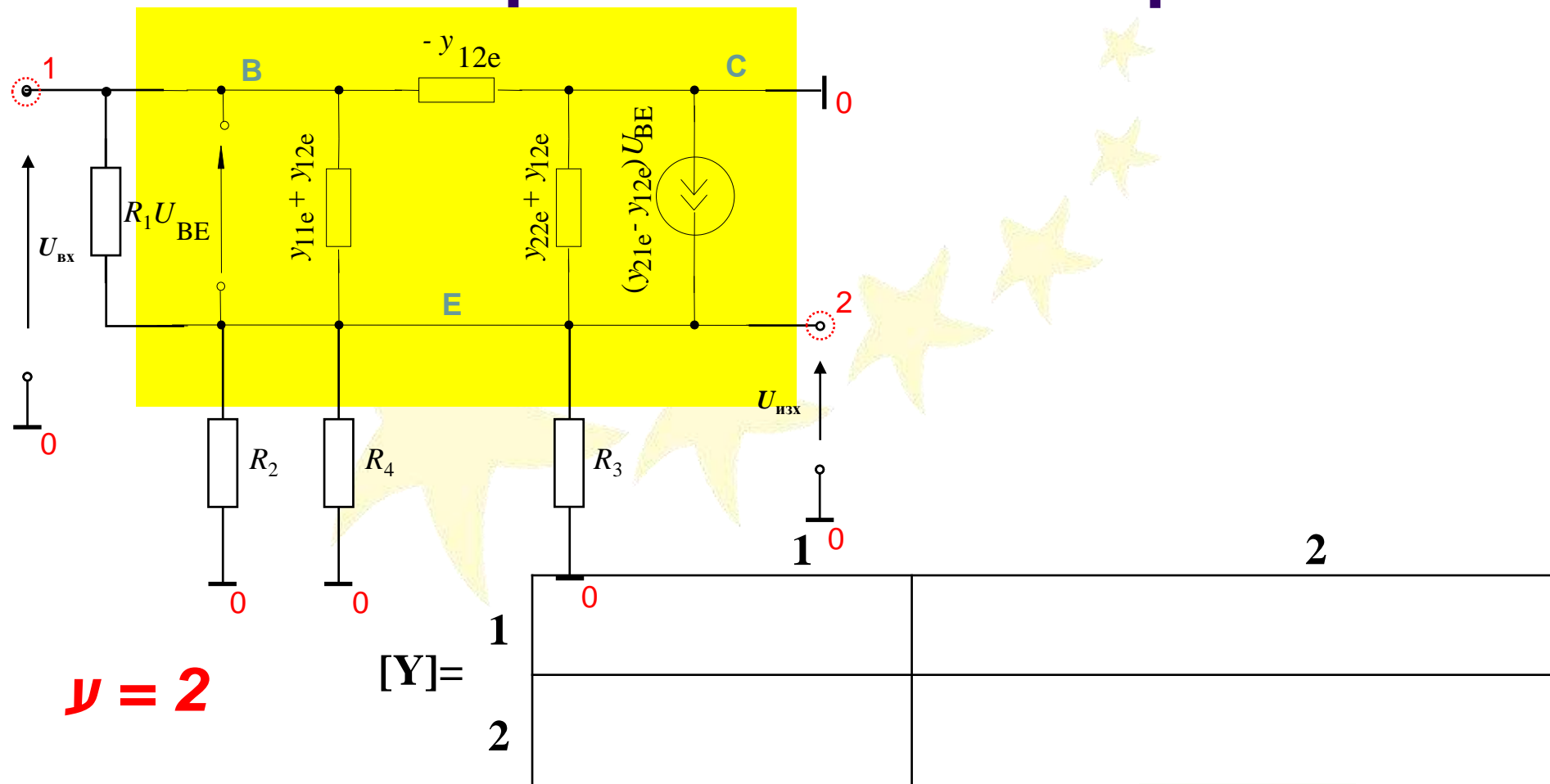

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Практически правила

5. Съставя се **матрицата на проводимостите** на схемата:

5.1. Начертава се квадратна таблица с размер $\nu \times \nu$

5.2. Записват се елементите по главния диагонал Y_{ij} , $i=1, 2, \dots, \nu$ (собствени проводимости) като суми от проводимостите на клоните, принадлежащи на сечението i с **положителен знак** при канонична система сечения

Европейски съюз

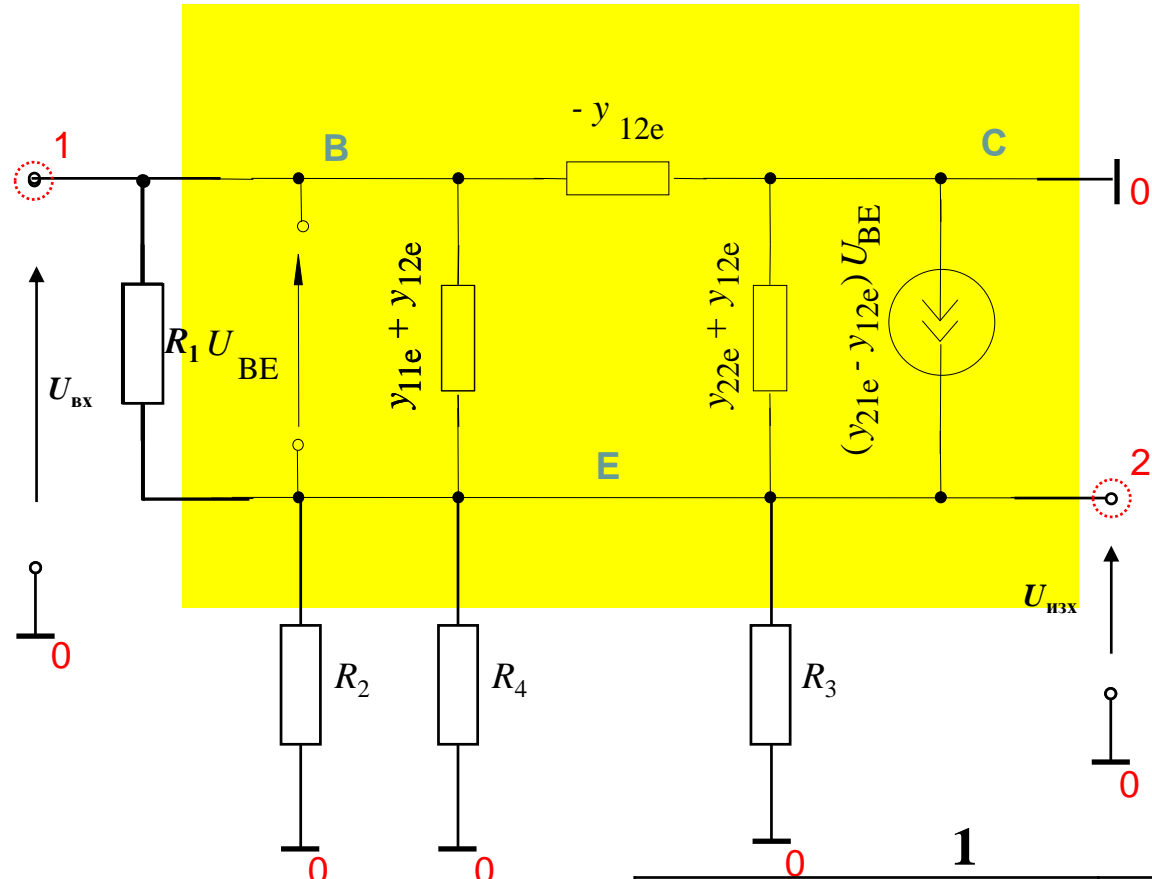
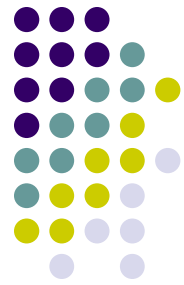
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

$\nu = 2$

[Y]=

1	$\frac{1}{R_1} + (y_{11} + y_{12}) + (-y_{12})$	
2		$\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} + \frac{1}{R_4} + (y_{11} + y_{12}) + (y_{22} + y_{12})$

Практически правила

5. Съставя се **матрицата на проводимостите** на схемата:

5.1. Начертава се квадратна таблица с размер $\nu \times \nu$

5.2. Записват се елементите по главния диагонал $Y_{ii}, i=1, 2, \dots, \nu$ (собствени проводимости) като суми от проводимостите на клоните, принадлежащи на сечението i с **положителен знак** при канонична система сечения

5.3. Записват се елементите Y_{ij} и Y_{ji} над и под главния диагонал (взаимни проводимости между сеченията i, j) винаги с **отрицателен знак**

Европейски съюз

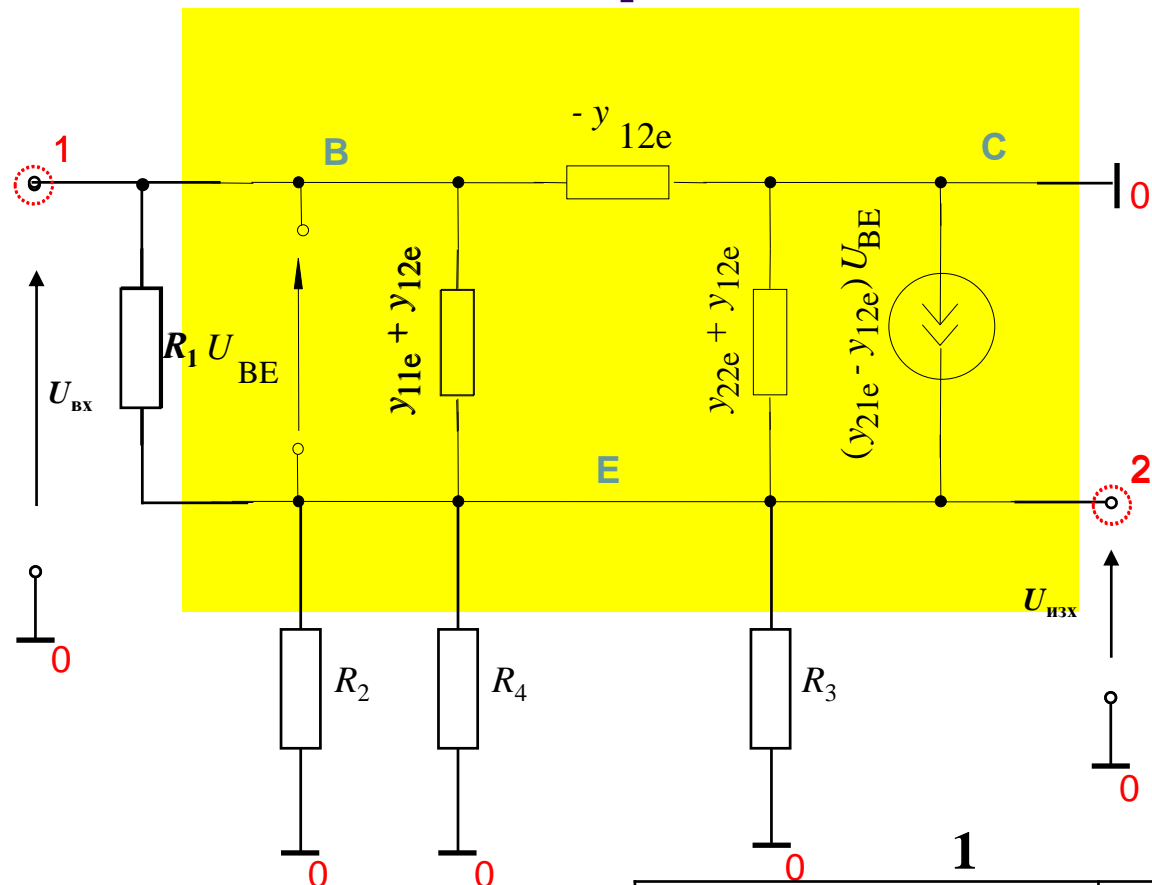
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

$\nu = 2$

[Y]=

	1	2
1	$\frac{1}{R_1} + (y_{11} + y_{12}) + (-y_{12})$	$-\left[\frac{1}{R_1} + (y_{11} + y_{12}) \right]$
2	$-\left[\frac{1}{R_1} + (y_{11} + y_{12}) \right]$	$\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} + \frac{1}{R_4} + (y_{11} + y_{12}) + (y_{22} + y_{12})$

Практически правила

5.4. За всеки ЗИТУН (yU) се определят клетките (най-много 4 на брой) в матрицата $[Y]$, в които се записва параметъра y

- Номерата на сеченията, към които е включен генератора на ток yU (например a, b), определят номерата на редовете (a,b) в матрицата $[Y]$, където той ще участва
- Номерата на сеченията, чиито напрежения управляват зависимия източник yU (например c, d), определят номерата на съответните стълбове (c,d) в матрицата $[Y]$

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Практически правила

5.5. В клетките, образувани от пресичането на така определените редове(a, b) и стълбове (c, d), се записва параметърът ***у***

5.6. Алгебричният знак на проводимостта ***у*** е ***МИНУС***, когато посоките на зависимия генератор и на управляващото напрежение едновременно съвпадат или едновременно не съвпадат с посоките на сеченията (т.е. са еднопосочни), в които участват

5.7. При разнопосочност спрямо сеченията знакът е ***ПЛЮС***

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

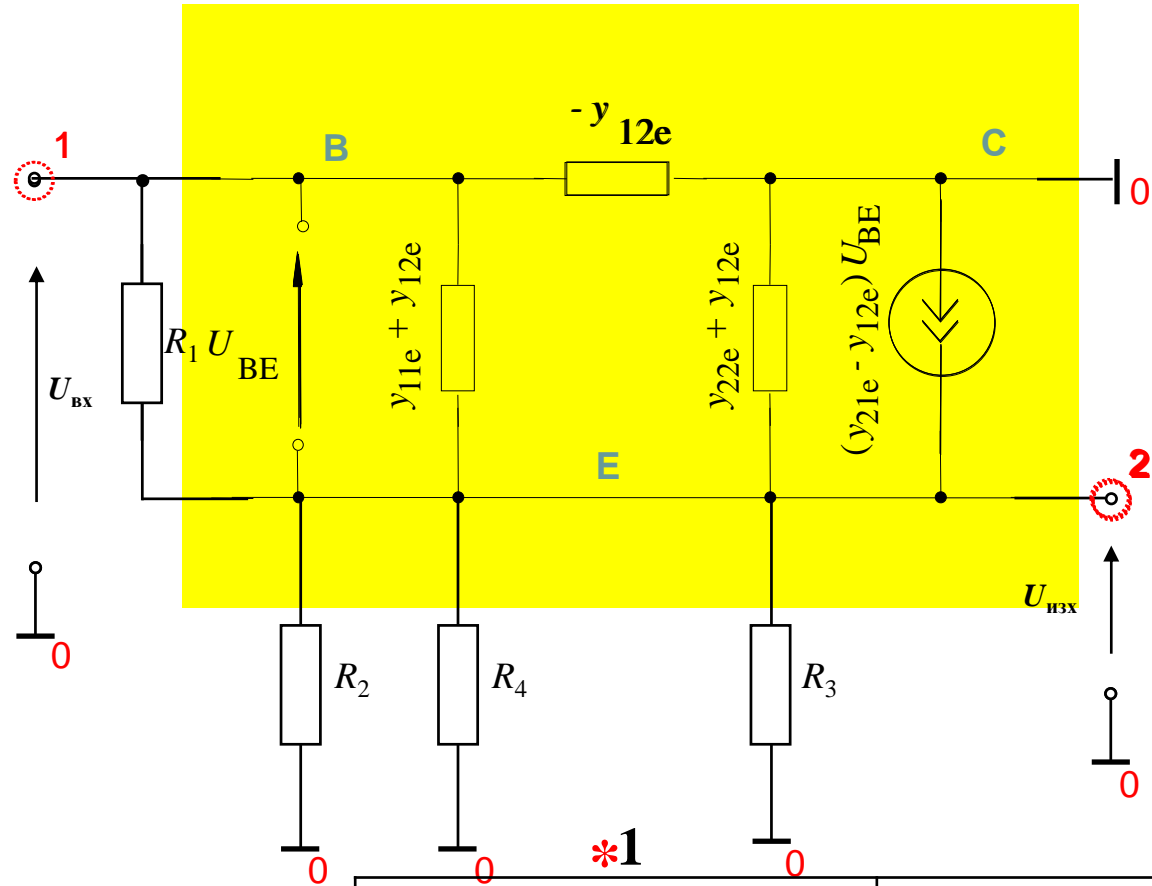

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

$\nu = 2$

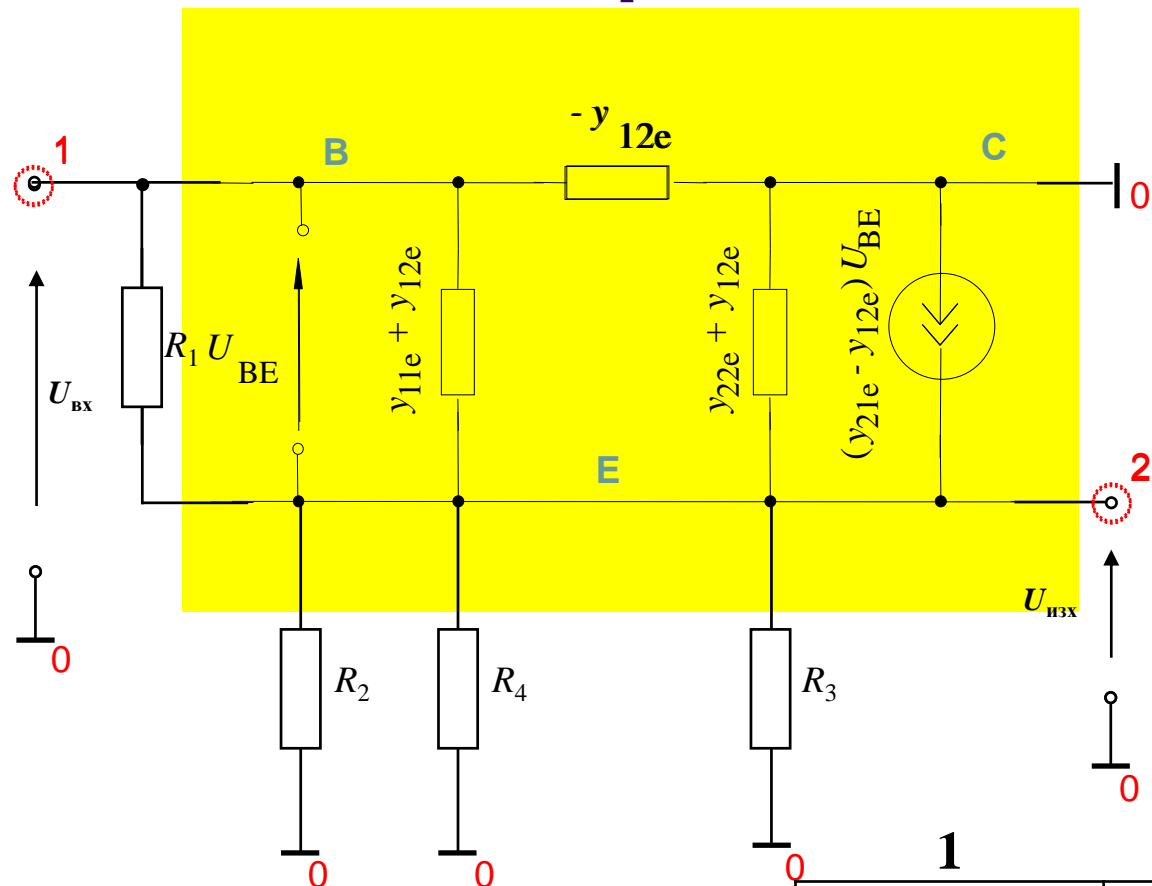

$\nu = 2$

[Y] =

*1	*2
$\frac{1}{R_1} + (y_{11} + y_{12}) + (-y_{12})$	$-\frac{1}{R_1} - y_{11} - y_{12}$
$-\frac{1}{R_1} - y_{11} - y_{12} - (y_{21} - y_{12})$	$\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} + \frac{1}{R_4} + (y_{11} + y_{12}) + (y_{22} + y_{12}) + (y_{21} - y_{12})$

Пример 1: Да се състави [Y] на схемата от фиг.1 за анализ при НЧ

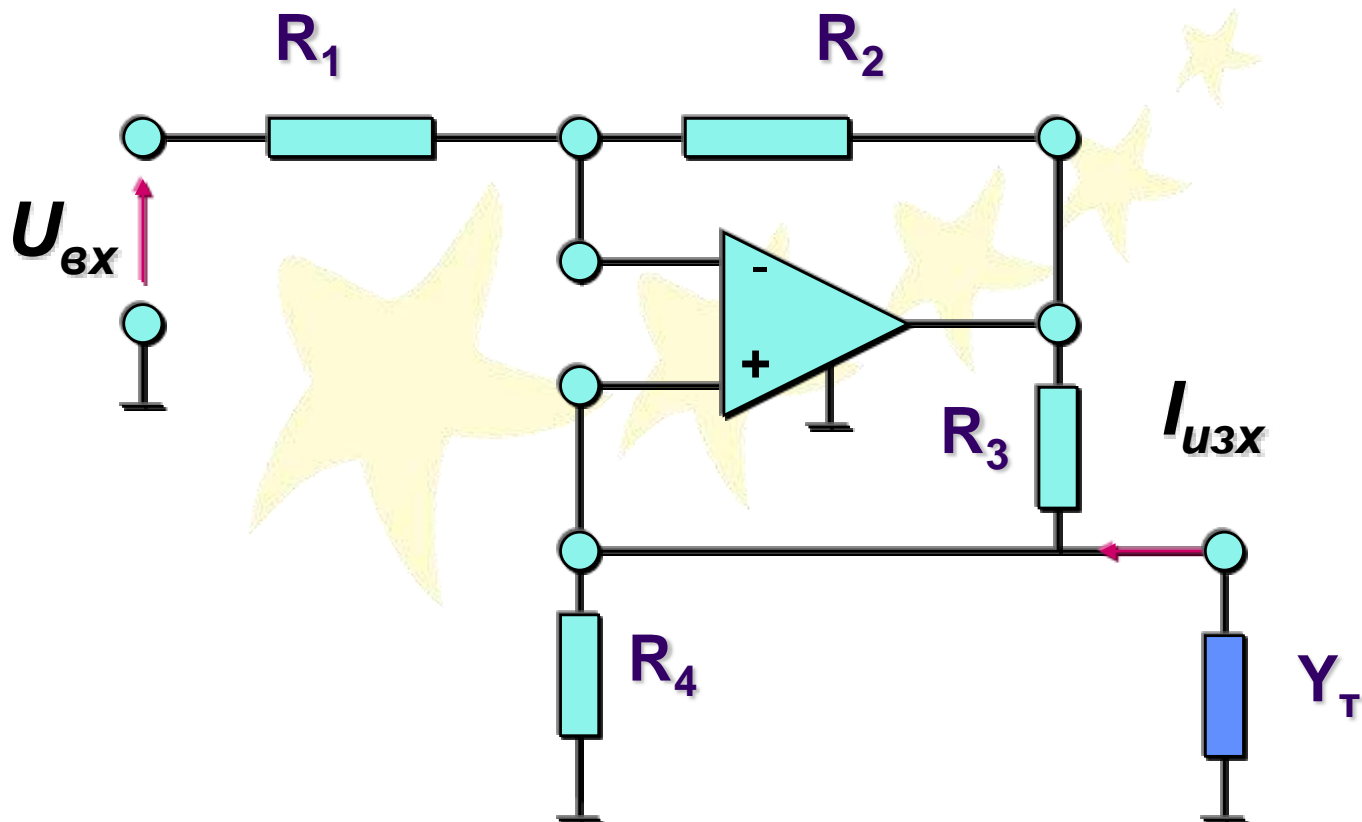

$\nu = 2$

[Y]=

	1	2
1	$\frac{1}{R_1} + y_{11}$	$-\frac{1}{R_1} - y_{11} - y_{12}$
2	$-\frac{1}{R_1} - y_{11} - y_{21}$	$\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} + \frac{1}{R_4} + y_{11} + y_{12} + y_{21} + y_{22}$

Пример 2: Да се състави [Y] на схемата на преобразувателя на напрежение в ток

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

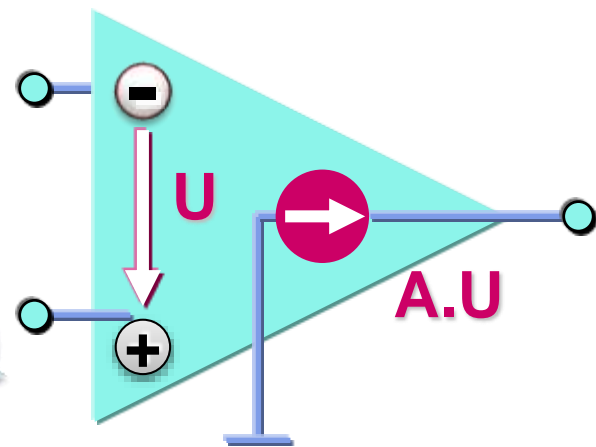
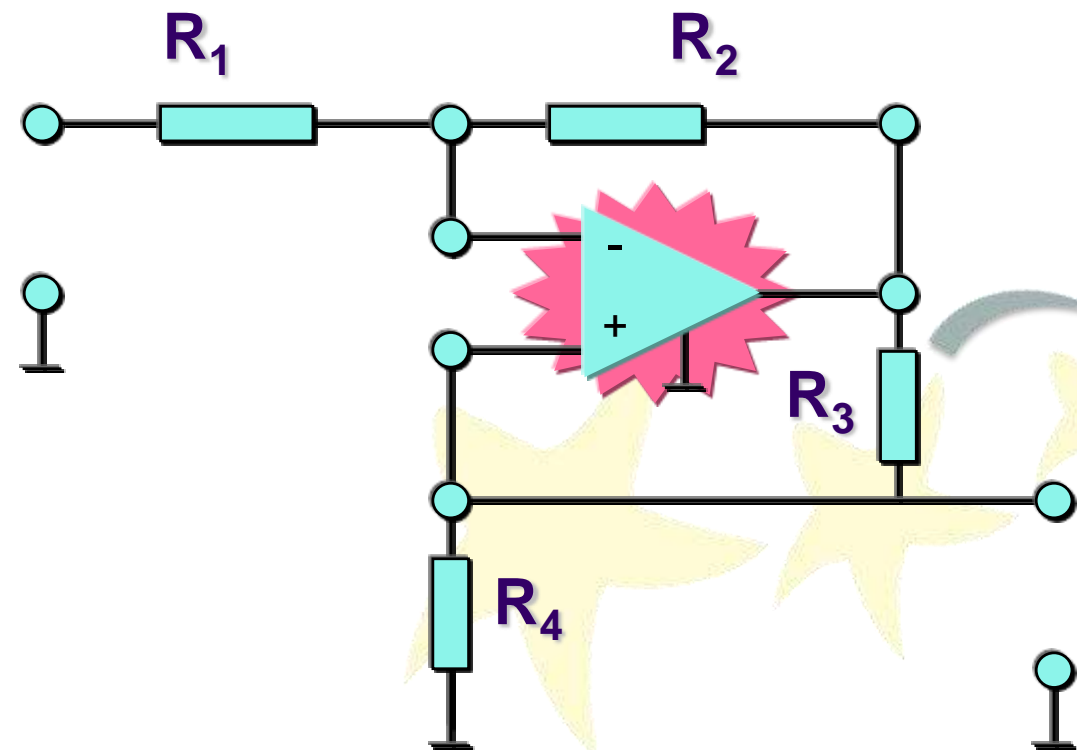
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Избор на модел за ОУ

ОУ се замества с идеалния макромодел

Зависим източник на напрежение, управляван от напрежение

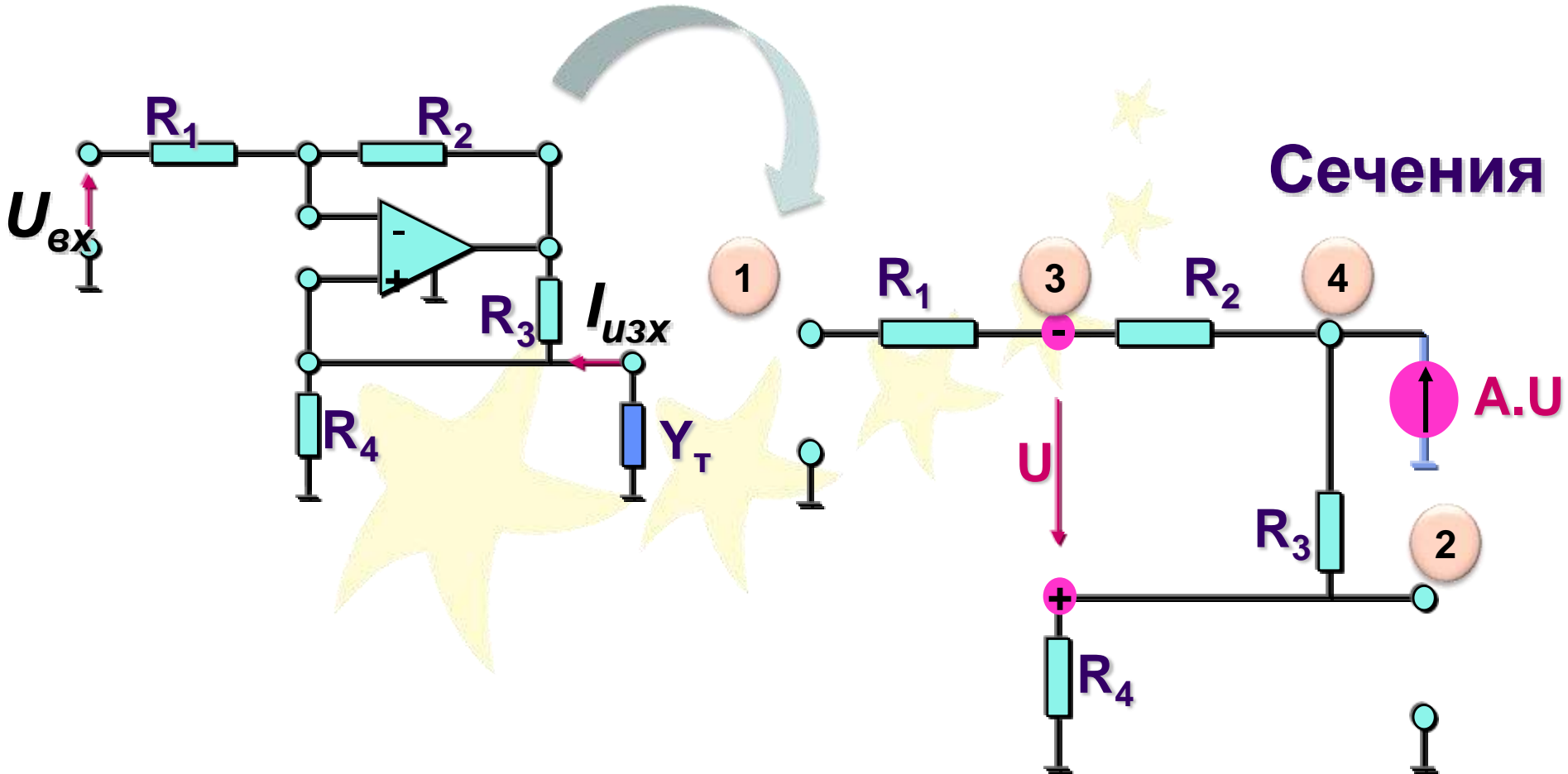
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Еквивалентна схема

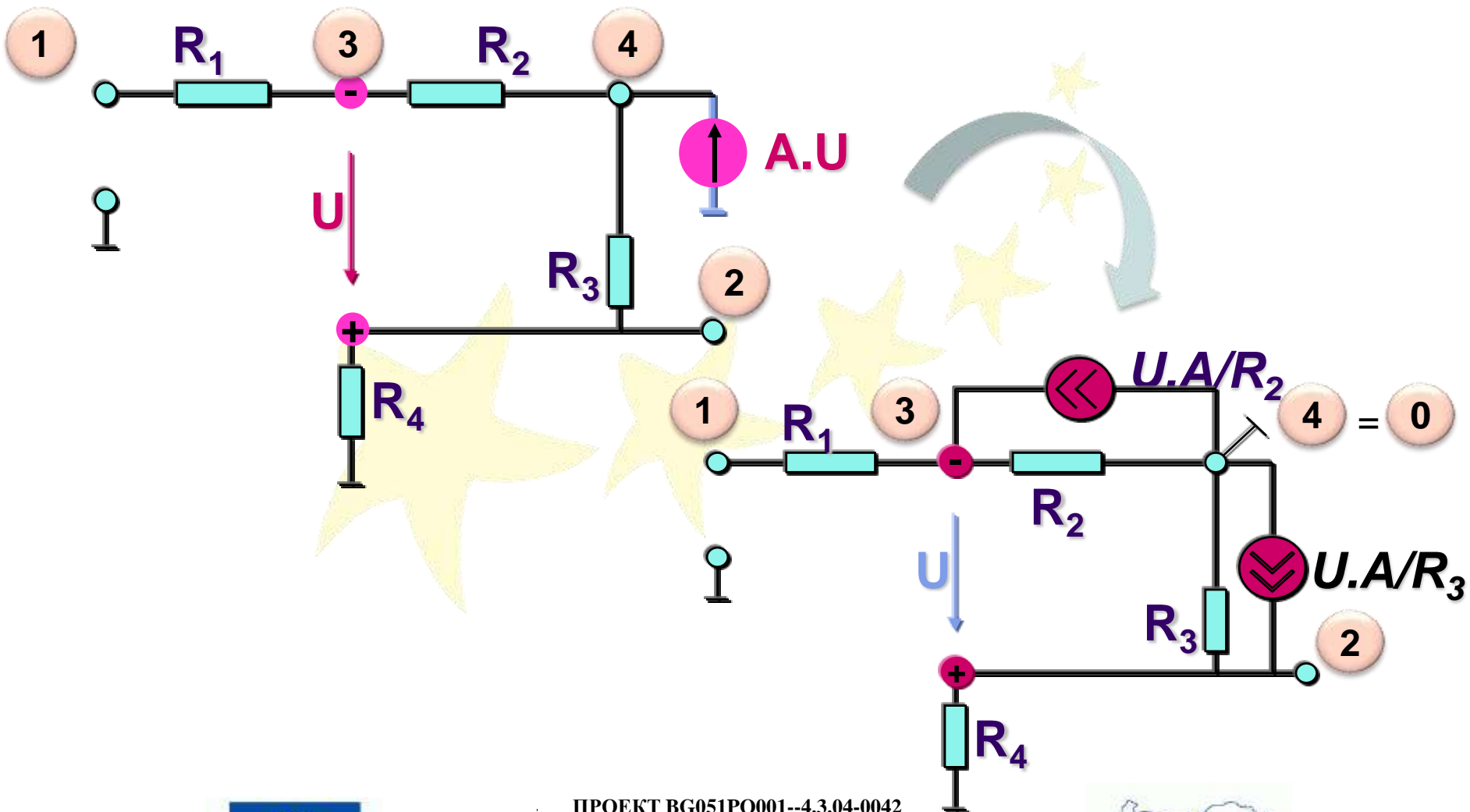
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Еквивалентна схема

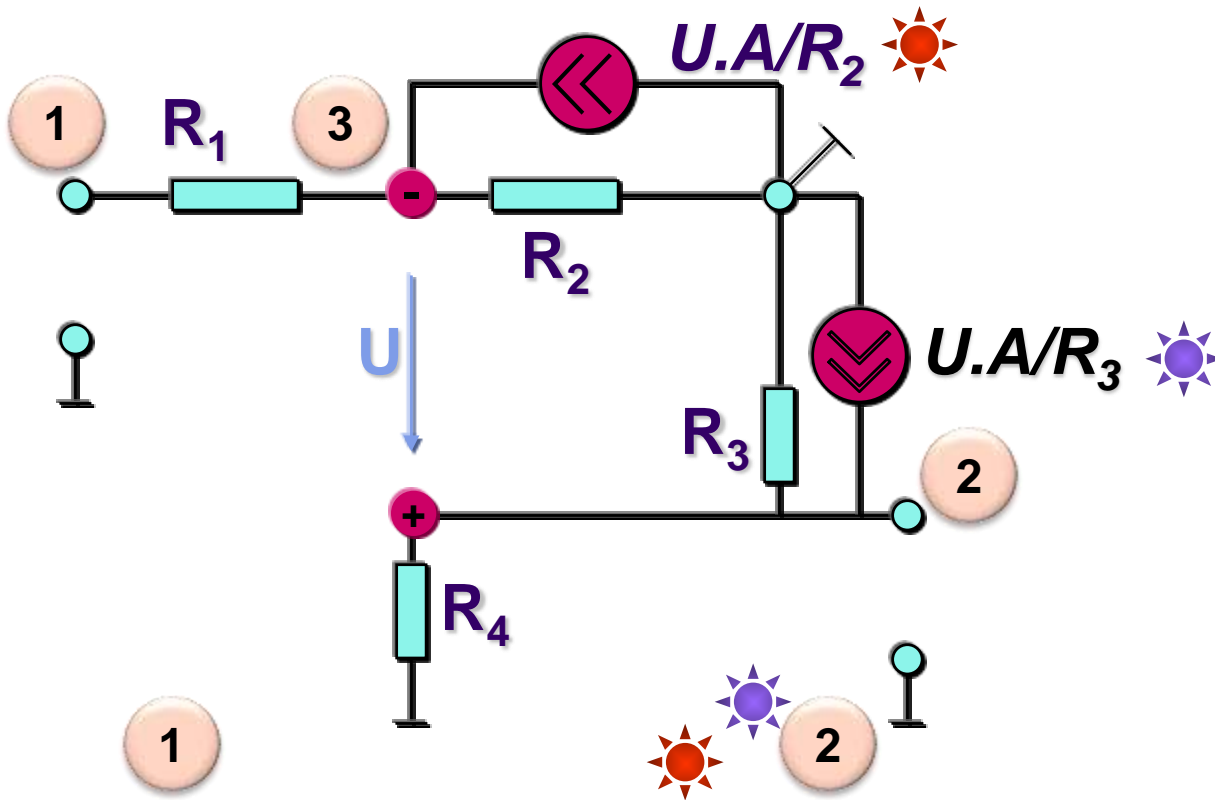
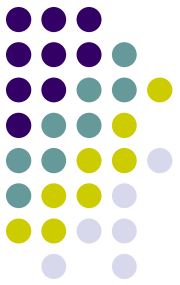
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Съставяне на [Y]

[Y]=

1	$1/R_1$		$-1/R_1$
2		$1/R_3 + 1/R_4 - A/R_3$	$+A/R_3$
3	$-1/R_1$	$-A/R_2$	$1/R_1 + 1/R_2 + A/R_2$

ttodorov@tu-sofia.bg

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

